

Jézussal az úton 7
Erről tanúskodjatok! (Lk 24,36-49)

Mivel Isten feltámasztotta Jézust halottaiból, ezért van kereszténység, s ez annyira hihetetlen, hogy évezredek óta sem fáradunk bele ennek tagadásába vagy megindokolásába. A korabeli zsidó vezetők úgy gondolták, hogy ha elhíresztelik Jézus holtteste ellopását, magától oldódik meg a feltámadás nehéz kérdése. Amikor pedig az akkori „pogány“ világba is elterjedt ennek híre, ott is alig tudtak vele valamit is kezdeni. Mivel isteneik sem nem nemzettek, sem nem szenvedtek, el sem tudták képzelni, hogy egy „istenség“ meghaljon és feltámadjon. Már pedig, ha Jézus Isten Fia, akkor halála legfeljebb tetszhalál, feltámadása pedig pusztán látszat. Vélemény, amely még Mohamed Koránjába is bekerült. Mit szól ehhez Lukács evangélista?

1.

A keresztre-feszítés tragikus napja után összejöttek Jézus megriadt tanítványai. Éppen két társuk beszámolóját hallgatták arról, hogy Emmausba vezető útjukon hogyan szegődött melléjük útitársul a feltámadt Jézus, aki ámuldozásukra egyszerűen így kérdezett vissza: „Hát nem ezt kellett-e elszenvednie a Krisztusnak és így megdicsőülnie?“ Érthetővé tette az érthetlent.

Ha elolvassuk most már a jelenetről Lukács beszámolóját, óhatatlanul az a benyomásunk, mintha még egyszer, evangéliuma végén, tömören szeretné összefoglalni mindazt, amit eddig közölt. Ezt sugallja például az evangéliumára annyira jellemző szavak tobzódása. Képviselve van itt csaknem a teljes érzelmi skála, mint rettegés, zavartság, félelem, kétség, csodálkozás, szellemjárás, értelemmegnyitás. De a materiális világ sem maradhat el: a Feltámadott nyilván a bezárt ajtó ellenére lép be, kezét-lábát lehet látni, sebeit megtapintani, majd ő halat eszik.

Nem kell nagy fantázia ahhoz, hogy magunk elé képzeljük ezt a furcsa helyzetet. Legalább 10 tanítvány gubbaszt talán félelemből, talán tanácstalanságban, de mindenképpen az elmúlt napok eseményei miatt. Elvesztették azt, aki olyan erős hatást gyakorolt rájuk, hogy odahagytak mindent és bármit, mert az általa megígért Isten országa biztos várományosaivá lehettek. Mesterük ugyan semmivel nem ámította őket, sőt gyakran emlegette küszöbön álló szenvedését, meghurcoltatását, halálát és feltámadását, amit ők nehezen tudtak fényesnek ígérkező jövőjükbe beépíteni, de azt komolyan se vették. S akkor mégis bekövetkezett, amit a tudatalattijukba süllyesztettek el: bitófán végezte életét Mesterük. Micsoda csalódás eredményezhette az említett szavak kavalkádját: rettegés, félelem, zavartság, kétség...

Csoda-e, ha annyi pótlékot kotrunk elő emberi fantáziánk kelléktárából, csak hogy ez az évenként visszatérő ünnep valamiképpen mégis tartalmat is kapjon?! Hiányzik is az az érintettség, amely hatalmába kerítette a kortársakat. A húsvéti nyuszi és csibe, a téli álmából éledező természet a maga szín- és bogárvilágával, a foszló kalács és a gazdagon terített húsvéti asztal, mind-mind bevethető pótlék. Mi ugyan már nem rettegünk (legfeljebb a járványtól), kétségeink sincsenek (azokat rég elaltattuk), mert már régen túl tettük ezeken magunkat s az á l d o t t feltámadási ünnepből k e l l e m e s húsvétot csináltunk. S ezzel a tulajdonképpeni lényeg, a feltámadás a maga örömhözó hallelujájával, a mindenkori újrakezdés nagy és reményteljes távlatával már le is került a napirendről...

2.

A csalódottak és kiábrándult tanácstalanok közé egyszerre odaállt a Feltámadott, ajkán a köszöntéssel: Békesség néktek! Ezt már megszületésekor is így hirdették meg a betlehemi pásztoroknak az angyalok, ő maga pedig ugyanígy búcsúzott el tanítványaitól: „Békességet hagyok nektek, az én békességemet...“ (Jn 14,27). Ebben a váratlan pillanatban azonban csaknem, hogy elvétette nyugtató és gyógyító hatását ez a köszöntés. A gyásztraumában fogva tartottak megrémülve egyebet sem láttak a közójük állóban, mint kísértetet, szellemet. A köszöntés rettegést váltott ki belőlük, a megjelenés kétséget. A feltámadottnak ezért most már materiális eszközökhöz kellett nyúlnia: nézzétek meg kezemet, lábamat, tapintsatok meg és l á s s a t o k ! Mert a szellemnek nincsen húsa és csontja, de nekem van. És látványra bocsátva, amit mondott, azt gondolhatta, ez meggyőzi őket.

De ezt a demonstrációt is sikertelenség látszott fenyegetni, mert ők még mindig nem mertek hinni a szemüknek sem. Csodálkozásukba azonban már belevegyült a hirtelen felcsillanó öröm, a viszontlátás öröme. Akárcsak a magdalai Máriánál, náluk is a kétely az ellenkező végletbe készült átcsapni (Jn 20, 11-18). Elannyira, hogy annak a Feltámadott meg kellett tiltsa a teste megérintését. Itt erre nem volt szükség. Lukács nem tudósít arról, hogy a tanítványok követték-e Jézus felszólítását, hogy „tapintsatok meg“. Viszont jegyezzük meg, hogy itt olvasunk először a feltámadott fölötti örömről!

Ez tette lehetővé, hogy a bizonyítás sikerüljön: tudatosodott bennük, hogy aki ott áll most közöttük, az nem más, mint akit tegnapelőtt láttak a kereszten, amint kilehelte a lelkét. Ok ez az öröme, hiszen akkor mesterük mégis győztesként került ki a haláltusából. Csak a feltámadottat mégsem győzte meg ez a hirtelen érzelemhullám-váltás. Ezek csak csodálkoztak, írja Lukács – és ez elegendő ahhoz, hogy Jézusnak – aki életében következetesen mindig is elutasította, ha bizonyító jeleket kértek tőle – most meglágyult a szíve. Ennivalót kért tőlük és a kapott halat „szemük láttára“ ette meg. Többet igazán nem várhattak el tőle.

Azon túl, hogy megcsodáljuk a mesterien elbeszélő Lukácsot, nem meglepő az eset ilyen lefolyása. Súlyos betegek családjai tudnának erről tanúskodni. Látják gyógyíthatatlan betegük kilátástalan helyzetét, de mégsem tudnak megbarátkozni betegük esetleg hamaros elvesztésének gondolatával. Naponként élhetik át a végletek közötti hányódást egészen az értelmük tiltakozásától a kilátástalanság lebéntető erejéig. Ennek a hullámzó kedélyvilágnak rabjai most a Mesterüket elveszített tanítványok is. Csak együtt érezhetünk velük teljes emberségükben.

3.

A feltámadt Jézus azonban nem csupán a megrettent tanítványok nyugtatása vagy vigasztalása végett jelent meg azon a napon. Hanem *v e r b u v á l n i* jött, mégpedig tanúkat. S azonnal össze is foglalja a teendőiket. Mindenekelőtt arra emlékezteti őket, hogy szenteljenek nagyobb figyelmet az Ószövetségnek – vagy ahogy ő mondja: a mózesi törvények komolyságának, a próféták jövendöléseinek és a hívő szíveket lelkiekkel tápláló zoltároknak. Nem pusztán valami túlzott hagyománytiszteletet követően, hanem azért, mert ezek öröktől fogva róla tettek bizonyosságot. Életével, munkájával, igehirdetésével, de halálával és feltámadásával sem tett mást, mint az ezekben foglalt ígéreteket valósította meg. Mementóként is tekinthetnénk ezekre a mondataira, hiszen kétezer év alatt nem egyszer hangzottak el olyan vélemények, amelyek a Bibliánk első részét szívesen szakították volna el a másodiktól. Gondolhatunk itt nem csak az ókori Markion presbiterre, aki egyenesen azzal a megokolással utasította el az Ószövetséget, hogy az egy alacsonyabb rendű, alkotó Istent hirdet csupán. Sőt a XX. században se hiányoztak azok, akik az Ószövetség elhagyásával „zsidótlánítani“ kívánták a kereszténységet.

Lukács a Feltámadott ezen kijelentésének olyan nagy jelentőséget tulajdonít, hogy maga is rácsodálkozva mondja: „Akkor megnyitotta értelmüket, hogy értsék ezeket az Írásokat“. Amivel nem mond kevesebbet, minthogy csak akkor nyílik meg igazán az Ószövetség értelme előttünk, ha azt keressük mindenekelőtt benne, ami ezt a Krisztust keresi, mutatja, jövendöli. Ahogy azt Péter második levele is fogalmazta: „Ezért egészen biztosnak tartjuk a prófétai beszédet, amelyre jól teszitek, ha mint sötét helyen világító lámpásra figyeltek, amíg felragyog a nap és felkel a hajnalcsillag szívetekben“ (2 Pt 1,14). Mert a Feltámadott szava mindig sötét helyben világít, de fontos, hogy hajnalcsillagként a szívünkben ragyogjon fel.

Tanúskodniuk kell a tanítványoknak a Feltámadott örömhíréről is, ahogy az megtérésre hív és bűnbocsánatot ígér. A megtérés nem jelent mást, mint elveszett és célját vesztett voltunk és kegyelemre szorultságunk beismerését. A bűnbocsánat pedig a kapott kegyelem elfogadását, amelynek érvényét éppen a Feltámadott szavatolja. Lehet, hogy minderre nem futja a saját erőnkől. A Feltámadott ezzel is számol, hiszen jól ismeri gyengeségünket. Ezért ígéri a mindenkori tanúknak a Szentlelket, aki majd „mennyei erővel ruházza föl“ őket, kárpótolva esendőségüket és méltatlanságukat.

A mostani járványidőben félelmek és rettegések, tanácstalanság és lázadás közepette szabad meghallanunk feltámadott Urunk üzenetét. Ő, a Feltámadott hozza a békességet feldúlt és ijedt

szíveinkbe. Rányítja szemünket a régvolt ígéretekre. Felajánlja a segítő Szentlelket, hogy megtérjünk és bocsánatot nyerjünk. Aki halott volt és ime él, örömmel szeretne eltölteni bennünket, azzal az ígérettel, hogy van újrakezdés, van feltámadás. Ezt ünnepeljük mi és tudjuk, hogy ez tanúskodásra kötelez bennünket Magdalai Mária módján, aki elsőként látta meg a Feltámadottat és azt sebesen közölte a reménytelen tanítványoknak (Jn 20,18). Az asszonyok módján, akik „nagy örömmel és félelemmel futottak a feltámadás hírével“ (Mt 28,8).

Ha ez töltené be életünket, rájövnenk, hogy nincs időnk pótlékokkal múlatni ezt a mostani ünnepet. És talán el lehetne azon is gondolkozni, hogy nem kellene-e a feltámadás ünnepét missziói napnak tekinteni? Megkérdezhethetnénk magunktól, hogy környezetünkben hány szorongó ember görcseit és rettegését szüntettük meg a feltámadás bizonyos hírével?

Erre a Feltámadott bizonyára áldását adná, így: „Ti vagytok erre a tanúk.“ Ámen.

Gémes István